

TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja:** ÁLLTM01
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** Közigazgatáselmélet
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** Theory of Public Administration
- 4. Kreditérték és képzési karakter:**
 - 4.1.4** kredit
 - 4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% gyakorlat, 100% elmélet
- 5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** közigazgatási MA
- 6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Lőrincz Lajos Közigazgatási Jogi Tanszék
- 7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Prof. Dr. Patyi András, egyetemi tanár
- 8. A tanórák száma és típusa**
 - 8.1.**össz óraszám/félév:
 - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (28 EA + 0 GY)
 - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (8 EA + 0 GY)
 - 8.2.**heti óraszám - nappali munkarend: 2 (2 EA + 0 GY)
 - 8.3.**Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
- 9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A *Közigazgatás-elmélet* tantárgy a közigazgatási mesterképzés hallgatói számára a közigazgatás-tudományról, annak egyes irányzatairól, a klasszikus és a modern megközelítések mibenlétéről nyújt alapos ismereteket. Minthogy a mesterképzés célja a magasabb vezető állásokhoz kapcsolódó kompetenciák erősítése, lényeges, hogy a hallgatók a rendészeti felfogás, a jogi pozitivizmus, a jogdogmatika, a közigazgatástan, a közigazgatás szociológiai, politológiai, sőt pszichológiai illetve a hatékonyságot középpontba helyező management-irányzatok tartalmi kérdéseit is behatóan tanulmányozzák. Ezzel elérhető, hogy ne a gyakorlatban szembesüljenek elsőként olyan alapvető tételekkel, amelyek igazságát a tudomány már régen felismerte. A tantárgy kiemelt hangsúlyt fordít arra, hogy napjaink közigazgatás-tudományi megközelítéseit, azok tendenciáit kontextusukban tárja a hallgatóság elé.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The course provides students of the Master of Public Administration with a thorough knowledge of the science of public administration, its individual trends, and the nature of classical and modern approaches. As the aim of the master's program is to strengthen the competencies related to higher management positions, it is important that students study the content issues of all of these in depth. This ensures that they are not the first to be confronted in practice with fundamental theorems whose truth has long been recognized by science. The subject places special emphasis on presenting today's approaches to public administration science and their tendencies in their context.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása: Tudása kiterjed a kormányzati rendszerek ismeretére, valamint a kormányzati eszközrendszerre és a hatékony közigazgatás-fejlesztés stratégiai eszköztárára.

Képességei: Képes a stratégiai gondolkodásra, az állami és közigazgatási működés jelenségeinek elemzésére, a közigazgatási és kormányzati döntés-előkészítő és döntéshozó feladatok ellátására, döntési javaslatok kidolgozásához szükséges probléma- és megoldáselemzésre.

Attitűdje: Munkája során nyitott gondolkodás, kreativitás, rugalmasság, jó logikai készség, valamint jó kommunikációs és együttműködési attitűd, vezetői kommunikációs készség jellemzi.

Autonómiája és felelőssége: Felelősséget vállal az általa végzett vezetői munkáért. Megfelelő irányítást lát el. Döntéseket kezdeményez.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competencies English):

Knowledge: He/she is familiar with systems of government, the system of governmental instruments and the strategic tools of efficient public administration development.

Capabilities: He/she is capable of strategic thinking, analysis of phenomena in state and public administration, preparing and making decisions in public administration and governance and problem and solution analysis necessary for creating proposals.

Attitude: His/her personal attitude is characterized by an open mind, creativity, flexibility, logical thinking and the use of good communication and cooperation skills and managerial communication skills in his/her work.

Autonomy and responsibility: For his/her work as a leader, performing appropriate leadership, initiating decisions.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika:

Levelező tagozat

	Időpont	Az előadás témája	Előadó	Terem
1.	2026. 09.11. 16.00- 19.45.	• A közigazgatás tudományos megközelítésének jelentősége és jelentősebb irányzatai • A pozitívizmus és a jogdogmatika alapkérdései • Kameralisztika, közigazgatástan • Látszat és valóság a közigazgatásban – szociológiai közelítések, bürokráciaelméletek • Az igazgatás-tudomány, közigazgatás-tudomány, New Public Management [az Új Közmenedzsment és az NWS elmélettörténete] • A közigazgatásról vallott nézetek fejlődése országokként I. Anglia • A közigazgatásról vallott nézetek fejlődése országokként II. Franciaország.	Dr. Koi Gyula	LUD.FŐ.ÉP I. ea. (222)

		• Az amerikai közigazgatás, és kialakulásának történeti háttere, sajátosságai. Az amerikai közigazgatás-tudomány jellemzői, irányzatai és alkalmazhatósága. • A tradíció és a modernizáció története az orosz és szovjet-orosz közigazgatási modellben, egyes KNK példákkal.		
2.	2026. 10.09. 12.00- 15.45.	• A közigazgatás és a politika – a közigazgatás szerepének változásai a különböző kormányzati rendszerekben • A szolgáltató közigazgatás jellemzői – a rendészeti közigazgatástól a digitalizált közigazgatásig. E-kormányzás, prediktív kormányzás és igazgatás. • A közigazgatás hatékonyságának elmélete és gyakorlata. • A tradíció és a modernizáció története a fejlett nyugati, és kelet-közép európai (poszt)kommunista közigazgatási modellekben. • A neo-weberi modell kialakulása – az Új Közmenedzsment alkalmazhatósága az európai közigazgatási rendszerekben. [Az NPM és NWS gyakorlata]. • Közigazgatás fejlesztés, reform, innováció • Az európai közigazgatás jellemzői a II. világháború után – a jóléti államok kialakulása Az Elbától keletre fekvő államok közigazgatási rendszerének hagyományai – a kommunista és a posztkommunista közigazgatási rendszerek sajátosságai A fejlődő országok közigazgatási rendszere, a törékeny államok közigazgatása	Dr. Vértessy László	LUD.FŐ.ÉP I. ea. (222)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 1 félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgató köteles az előadások 80%-án részt venni. (Kivéve a megfelelően igazolt hiányzásokat.) Pótlásra nincs lehetőség. Hiányzás esetén a hallgató köteles az előadás anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A tanulmányi munka alapja az előadások látogatása, az előírt olvasmányok ismerete, aktív órai részvétel.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 15. és 16. pontban ismertetettek teljesítése.

16.2. Az értékelés:

A félév értékelése kollokvium – írásbeli vagy szóbeli vizsga. A vizsga tartalmát az előadáson elhangzottak és az alább felsorolt kötelező és ajánlott irodalmak anyagai képezik. A jelen félévben elektronikus (MOODLE) vizsga keretében történik az értékelés.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és kollokvium (K)

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

- előadásokon, konzultációkon elhangzottak; diasorok
- Lőrincz Lajos (szerk): *Közigazgatás-tudományi antológia*, HVG-ORAC. Budapest, 2007.
- Koi Gyula: Közigazgatás-tudomány [szócikk]. In: Jakab András - Könczöl Miklós - Menyhárd Attila - Sulyok Gábor (szerk.): *Internetes Jogtudományi Enciklopédia (IJOTEN)*. Budapest, HVG-ORAC - MTA TK Jogtudományi Intézet, 2022. 440., 1-28. 28 p. <https://ijoten.hu/uploads/kozigazgatás-tudomány.pdf>
- Koi Gyula: A magyar közigazgatás-tudomány [szócikk]. In: Jakab András - Könczöl Miklós - Menyhárd Attila - Sulyok Gábor (szerk.) *Internetes Jogtudományi Enciklopédia (IJOTEN)*. Budapest, ORAC Kiadó Kft. – ELTE TK Jogtudományi Intézet, 2023. 300., 1-29., 29 p. <https://real.mtak.hu/164701/1/a-magyar-kozigazgatás-tudomány.pdf>
- Koi Gyula: Reformok és állandóság a Közigazgatás-elmélet tantárgy oktatásában, tekintettel Lőrincz Lajos tantárgyalapító szerepére. *Pro Publico Bono-Magyar Közigazgatás* 4. évf. (2016) 3. sz. 138-151., 14 p. https://real.mtak.hu/73572/1/opus120reformok_es_allandosag7.pdf
- Koi Gyula: Mozaikok a Kínai Népköztársaság és az Oroszországi Föderáció, valamint a korábbi állami formációk kapcsolattörténetéből. A fenntarthatóság, a jog, és a közigazgatás témakörei, és azok egyes geopolitikai eredői. (Két szövegközléssel). *Közigazgatási Eljárási Jogi Közlemények* 5. évf. (2024) 2. sz. 50-86., 37 p. [Csupán az állami kapcsolattörténeti és a közigazgatási jog elméletére vonatkozó részek SZÜKSÉGESEK: 50-66., tehát a fenntarthatóság, a forrásközlési elvi útmutató, és a 18. századi magyar, valamint az 1959-es orosz nyelvű szöveg NEM szükséges]. https://www.keje.hu/wp-content/uploads/2024/11/KEJK-2024.2_final.pdf#page=50
- Koi Gyula: A bürokrácia szerepe a modern állam korának hazai közigazgatásában. Elméleti tézisek a veszélyek korában. *Pro Publico Bono-Magyar Közigazgatás* 14. évf. (2026) 1. sz. 3-27., 25 p. [A bürokrácia szerepe a modern állam korának hazai közigazgatásában: Elméleti tézisek a veszélyek korában](#)
- Vértesy László: A közigazgatás alapelvei. A jogállapot és hatékonyság. A jogállami közigazgatás: 3. fejezet. In: Szalai, András (szerk.) *A közigazgatás tudománya és gyakorlata*
- Vértesy László: Döntés a közigazgatásban: 12. fejezet. In: Szalai, András (szerk.) *A közigazgatás tudománya és gyakorlata*. □ Budapest, Magyarország : HVG-ORAC (2020) 474 p. pp. 330-351. , 22 p.
- Vértesy, László: A közigazgatással foglalkozó tudományok , 56 p. (2020) Megjelenés: Magyarország, ResearchGate publ.

17.2.Ajánlott irodalom:

- Fábián Adrián: *Közigazgatás-elmélet*. Dialóg-Campus Kiadó, Budapest, 2018.
- Finszter Géza: *Rendészettan*. Dialóg Campus. Budapest, 2018.
- Jenei György: *Közigazgatási management*. Századvég kiadó, Budapest 2005.
- Koi Gyula: Évszázadok mezsgyéjén. Négy magyar közigazgatás-tudós útkeresése és életpéldája. Zsoldos Ignác (1803-1885) Récsi Emil Concha Győző (1846-1933) Magyary Zoltán (1888-1945). Nemzeti Közsolgálati és Tankönyvkiadó, Budapest, 2013.
- Koi Gyula: *A közigazgatás-tudományi nézetek fejlődése. Külföldi hatások a magyar közigazgatási jog és közigazgatástan művelésében a kameralisztika időszakától a Magyary iskola koráig [1705-1945]*. Budapest. 2014.
- Szamel Lajos: *A magyar közigazgatástudomány* KJK. 1977.
- Tamás András: *A közigazgatási jog elmélete*. Szent István Társulat. Budapest 1997.

Budapest, 2026. augusztus 31.

Prof. Dr. Patyi András
Egyetemi tanár, tantárgyfelelős